

Avrupa Birliđi tarafından finanse
edilmektedir

Politika Önerisi Belgesi

Çevresel Sürdürülebilirlik İçin Akıllı Tarım ve Sınır Ötesi İş Diyalogu

(Policy Recommendations for Smart Agriculture and Cross-Border Business Dialogue for Environmental Sustainability)

1. Giriş

İklim değışikliği, doğal kaynakların azalması, su kıtlığı, biyolojik çeşitlilik kaybı ve artan gıda talebi, tarım sektörünü yeniden şekillendiren temel küresel sorunlar arasında yer almaktadır. Avrupa Birliđi'nin Yeşil Mutabakatı, Çiftlikten Sofraya Stratejisi ve Dijital Avrupa vizyonu doğrultusunda tarım sektöründe dijital dönüşüm ve sürdürülebilir üretim modelleri stratejik öncelik haline gelmiştir.

Türkiye ve Yunanistan, ortak iklim özellikleri, benzer tarımsal üretim yapıları ve sınır ötesi ticaret potansiyeli nedeniyle bu dönüşüm sürecinde önemli iş birliği fırsatlarına sahiptir. Ticaret odalarının öncülüğünde geliştirilecek ortak politikalar, yalnızca tarımsal üretim kapasitesini artırmakla kalmayacak; çevresel sürdürülebilirliği, yenilikçiliği ve bölgesel ekonomik kalkınmayı da destekleyecektir.

Bu politika önerisi, akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması ve sınır ötesi ekonomik iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

2. Politika Vizyonu

Türkiye ve Yunanistan arasında çevresel sürdürülebilirliği esas alan, dijital teknolojilerle desteklenen, yenilikçi, rekabetçi ve dirençli bir sınır ötesi akıllı tarım ekosistemi oluşturmak.

3. Stratejik Politika Hedefleri

- Tarımda dijital dönüşümün hızlandırılması.
- Akıllı tarım teknolojilerinin yaygınlaştırılması.
- İklim değışikliğine uyum kapasitesinin artırılması.
- Doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi.

Avrupa Birliđi tarafından finanse
edilmektedir

- Tarımsal işletmelerin rekabet gücünün artırılması.
- Türkiye ve Yunanistan arasında kurumsal iş birliklerinin güçlendirilmesi.
- Tarım sektöründe yeşil ve dijital girişimciliğın desteklenmesi.
- Ortak araştırma ve inovasyon kapasitesinin geliştirilmesi.

4. Politika Önerileri

Politika Önerisi 1

Türkiye-Yunanistan Akıllı Tarım İş Birliđi Platformu Kurulmalıdır.

İki ülkenin ticaret odaları, üniversiteleri, kamu kurumları ve özel sektör temsilcilerinin yer aldığı sürekli çalışan bir platform oluşturulmalıdır.

Platform;

- Ortak proje geliştirmeli,
- Teknoloji transferini kolaylaştırmalı,
- Yatırım fırsatlarını paylaşmalı,
- İyi uygulamaları yaygınlaştırmalıdır.

Politika Önerisi 2

Dijital Tarım Dönüşüm Programı Başlatılmalıdır.

Tarımsal işletmeler için;

- IoT tabanlı sensör sistemleri,
- Drone teknolojileri,
- Yapay zekâ destekli karar destek sistemleri,
- Uzaktan algılama teknolojileri,
- Büyük veri analitiği gibi dijital çözümlerin kullanımını teşvik edecek ortak destek mekanizmaları oluşturulmalıdır.

Avrupa Birliđi tarafından finanse
edilmektedir

Politika Önerisi 3

Ortak Akıllı Tarım İnovasyon Merkezleri Kurulmalıdır.

Türkiye ve Yunanistan'da pilot bölgelerde faaliyet gösterecek merkezlerde;

- Uygulamalı eğitimler,
- Teknoloji demonstrasyonları,
- Girişimcilik destekleri,
- Ar-Ge faaliyetleri,
- Teknoloji test alanları oluşturulmalıdır.

Politika Önerisi 4

Sınır Ötesi Tarımsal Veri Paylaşım Sistemi Oluşturulmalıdır.

Tarımsal üretim süreçlerinde kullanılmak üzere;

- Meteorolojik veriler,
- Su kaynakları,
- Toprak analizleri,
- Hastalık ve zararlı takibi,
- İklim riskleri iki ülke arasında güvenli veri paylaşım altyapısıyla desteklenmelidir.

Politika Önerisi 5

Akıllı Sulama Politikaları Geliştirilmelidir.

Su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı amacıyla;

- Sensör tabanlı sulama,
- Otomatik sulama sistemleri,
- Yağmur suyu yönetimi,

Avrupa Birliđi tarafından finanse
edilmektedir

- Su verimliliđi standartları desteklenmelidir.

Politika Önerisi 6

Yeşil Tarım Finansmanı Güçlendirilmelidir.

Akıllı tarım yatırımları için;

- Düşük faizli finansman,
- Yeşil yatırım fonları,
- Karbon finansmanı,
- Yatırım teşvikleri,
- AB fonlarına erişim mekanizmaları yaygınlaştırılmalıdır.

Politika Önerisi 7

Ortak Eğitim Programları Yaygınlaştırılmalıdır.

Çiftçiler, KOBİ'ler ve girişimcilere yönelik ortak eğitim programları hazırlanmalıdır.

Eğitim başlıkları;

- Dijital Tarım
- Yapay Zekâ
- Hassas Tarım
- Tarım 4.0
- İklim Dirençli Tarım
- Sürdürülebilir Üretim
- Yeşil Mutabakat konularını kapsamalıdır.

Avrupa Birliđi tarafından finanse
edilmektedir

Politika Önerisi 8

Kadın ve Genç Girişimciler Desteklenmelidir.

Kadın ve genç girişimcilere yönelik;

- Hızlandırıcı programlar,
- Mentorluk,
- Teknoloji eğitimleri,
- Girişim sermayesi destekleri sağlanmalıdır.

Politika Önerisi 9

Ortak Ticaret ve İş Forumu Düzenli Hale Getirilmelidir.

Her yıl dönüşümlü olarak Türkiye ve Yunanistan'da düzenlenecek forumlar;

- Yatırımcı buluşmaları,
- B2B görüşmeler,
- Teknoloji sergileri,
- Girişimcilik etkinlikleri ile desteklenmelidir.

Politika Önerisi 10

Ortak İzleme ve Değerlendirme Mekanizması Oluşturulmalıdır.

Politikaların başarısını ölçmek amacıyla ortak performans göstergeleri geliştirilmelidir.

Önerilen göstergeler:

- Dijitalleşen işletme sayısı
- Su tasarrufu oranı
- Karbon emisyonundaki azalma
- Ortak ticaret hacmi

Avrupa Birliđi tarafından finanse
edilmektedir

- Yeni iş ortaklığı sayısı
- Eğitim alan kişi sayısı
- Kadın girişimci oranı
- Genç girişimci oranı
- Ortak Ar-Ge projesi sayısı
- Teknoloji kullanım oranı

5. Beklenen Etkiler

Ekonomik

- Tarımsal verimlilikte artış
- Yeni yatırımlar
- Yeni ihracat fırsatları
- KOBİ rekabet gücünün artması
- Bölgesel kalkınmanın desteklenmesi

Çevresel

- Su tüketiminin azaltılması
- Karbon emisyonlarının düşürülmesi
- Kimyasal kullanımının azaltılması
- Biyolojik çeşitliliğin korunması
- Toprak kalitesinin iyileştirilmesi

Sosyal

- Çiftçilerin dijital becerilerinin geliştirilmesi
- Gençlerin tarım sektörüne yönlendirilmesi
- Kadın girişimciliğinin desteklenmesi

Avrupa Birliđi tarafından finanse
edilmektedir

- Kırsal istihdamın artırılması

Kurumsal

- Ticaret odaları arasında kalıcı iş birliği
- Üniversite-sanayi-kamu iş birliđinin güçlendirilmesi
- Ortak politika geliştirme kapasitesinin artırılması
- Sınır ötesi yönetim mekanizmalarının güçlendirilmesi

6. Avrupa Birliđi Politikalarıyla Uyum

Bu politika önerileri aşağıdaki AB çerçeveleriyle doğrudan uyumludur:

- Avrupa Yeşil Mutabakatı (European Green Deal)
- Çiftlikten Sofraya Stratejisi (Farm to Fork Strategy)
- Dijital Avrupa Programı (Digital Europe Programme)
- Avrupa İklim Yasası (European Climate Law)
- Döngüsel Ekonomi Eylem Planı (Circular Economy Action Plan)
- Avrupa Veri Stratejisi (European Data Strategy)
- Horizon Europe
- Avrupa Araştırma Alanı (European Research Area)

7. Sonuç

Türkiye ve Yunanistan'ın ortak coğrafi, ekonomik ve çevresel özellikleri dikkate alındığında, akıllı tarım ve sınır ötesi iş birliği odaklı politikaların geliştirilmesi bölgesel dayanıklılığı ve rekabetçiliği artıracaktır. Ticaret odalarının koordinasyonunda yürütölen bu politika yaklaşımı; dijital dönüşümü hızlandıran, çevresel sürdürülebilirliği destekleyen ve kamu, özel sektör ile akademiye aynı platformda buluşturan çok paydaşlı bir yönetim modeli sunmaktadır. Böylece yalnızca kısa vadeli proje çıktıları değil, uzun vadede ortak yatırım, bilgi paylaşımı ve yenilik ekosistemini besleyen kalıcı bir iş birliği altyapısı oluşturulması

Avrupa Birlięi tarafından finanse
edilmektedir

hedeflenmektedir. Bu yaklaşım, Avrupa Birlięi'nin yeşil ve dijital dönüşüm hedeflerine katkı sağlarken, Çukurova bölgesinde sürdürülebilir ekonomik büyüme ve sosyal refahın güçlendirilmesine de önemli ölçüde destek olacaktır.

